

JOUNI AVELIN

Ei ainoastaan snookerista

Heinäkuun *The Times Literary Supplement*issa David Papineau esitteli Katrina Hutchisonin ja Fiona Jenkinsin toimittamaa teosta *Women in Philosophy. What Needs to Change?* (2013). Papineau kysyy, miksi naisfilosofeja on niin vähän. Isossa-Britanniassa yliopistojen filosofian laitosten vakansseista vain 25 prosenttia on naisilla, ja luku on suurin piirtein sama kaikkialla englanninkielisessä maailmassa. Humanististen alojen joukossa filosofia on tässä mielessä selvä poikkeus, ja vain matemaattisilla aloilla miesten dominanssi on yhtä selkeä.

Näkyvää syrjintää pidetään teoksessa ”helppona tapauksena”, sillä

ilmiö voidaan paikantaa ja siihen voidaan puuttua, jos vain halua riittää. Todelliset syyt epätasapainolle piilevät kuulemma filosofian luonteessa. Filosofiaan on kautta aikojen liittynyt machoileva ja lievästi aggressiivinenkin ”haastamisen” sävy, *gladi-aattorihenki*, johon naiset ilmeisesti haluavat pitää etäisyyttä. Filosofialle – samoin kuin vaikkapa taloustieteelle ja propellipäiden aloille – on tyyppillistä ”nerokkuuden imperatiivi”, omistautuminen ja pakkomielteinenkin uppoutuminen, joka jo itsessään kertoo jostakin annetusta eli ”raa’asta lahjakkuudesta”. Kyse on siis sekä vaatimuksesta että edellytyksestä.

Papineau mukaan jotakin samaa on snookerissa. Vaikka laji on avoin myös naisille, sadan parhaan pelaajan listalla ei ole ainoatakaan naista. Kuusinkertaisen maailmanmestarin Steve Davisin mielestä vain miehiä

kiinnostaa hosua keppien ja pallojen kanssa aamusta iltaan täydellisyyttä tavoitellen. Naisten näkökulmasta saman ajan voi käyttää järkevämminkin, pohtii Papineau.

Teoksen kirjoittajien mielestä kiintiöt eivät tarjoa ratkaisua tilanteeseen, sillä ne vain korostaisivat sukupuolten eroja ja olisivat askel taaksepäin. Jako filosofian sisällä syvenisi, ja epistemologia ja metafysiikka jäisivät edelleen miesten käsiin. Järkevintä on aloittaa ”helppoista tapauksista” ja huolehtia siitä, ettei oppilasvalinnoissa ja virantäytöissä ole kätkeytyä syrjintää. 1950-luvulla naislääkärit olivat harvinaisuus. Toisin on tänään. Jos filosofiaa ympäröiviin käytäntöihin puututaan aktiivisesti, sekin muuttune vähitellen.

Vai pitäisikö snookeria ehdottaa kouluihin pakolliseksi oppiaineeksi?